

Búcsúzás Horváth Margittól, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola egykori főigazgató-helyettesétől

„Dicsősége az embernek akkor van, ha felismeri, hogy van valami, ami az életénél több, és ha ezért a többért az életét odaadja” – tanítja Hamvas Béla. Horváth Margit életét a felsőoktatás, a közművelődés ügyéért, szeretett intézményéért, a diákokért, a kollégákért, a közért áldozta. Így vált hosszú életűvé, kilencvenedik évében hunyt el.

Szombathelyről olyan közművelődési szakemberek kerültek a pályára, akik a kor színvonalának megfelelő magas elméleti felkészültséggel rendelkeztek, mégis elsősorban a gyakorlat iránt kötelezték el magukat. Hivatásuk során az egyes ember, a kisebb közösségek, települések, régiók boldogulásának, életminőségének javítását segítették. Hagyományokat őrző, formáló, minden új iránt fogékony, önmagukat tovább képezni kész értelmiségiekké váltak.

Két, egymást jól kiegészítő karmestere volt az egykori *zene-karnak*: a legmagasabb szinten teljesítő Szalay László főigazgató és a legmagasabb szinten teljesítő helyettese: Horváth Margit, aki, amikor a nagy ívű döntéseket hozó,

a bel- és külföldi kapcsolatokat mesterien építő főigazgató évekig külföldön dolgozott, a karmesteri pálcát egyedül vette a kezébe.

Becsülettel megmaradt hitben, helyzetben, kapcsolatokban, mindabban, amit magára vett. Szenvédeyesen küzdött, harcolt, az intézmény érdekeiért. A hétköznapi ünnepekké nemesedő csodáiban élte életét, teljes odaadással. Gondolatai, szavai és cselekedetei nem váltak el egymástól. Mintha Bruno Bettelheim tanítását követte volna: *„Nem az az igazi együttérzés, ha kényeztetjük, babusgatjuk a másikat, hanem ha segítünk neki erőfeszítéseiben, hogy azzá váljon, akivé lennie kell.”*

A tanárnő szeretete nem szépegő szavakban, hízelgő udvariasságban, hanem *tettekben* mutatkozott meg. Az előrevívó ügyekért való létének része volt a szigor, a jóindulat által vezérelt bátor ütközés. Tudatosan, fegyelmezetten élt, tudatosságra ösztönzött és fegyelmet tartott. Mindenkor elegáns, megjelenésében is példaadó volt, a kötetlen együttléteken önfeledten nevető, éneklő, táncoló, jókat adomázó.

Idejét nem kuporgatta a maga számára. Rendszeresen megjelent a diákrendezvényeken, a gyakorlati helyszíneken és a kollégák intézményen kívüli szereplésin. Osztozott sikereikben.

Ajtaja mindenkor nyitva állt, hozzá szinte *kopogtatás nélkül* be lehetett lépni.

Immanuel Kant mondja, hogy az embernek két olyan célja van, amely egyúttal kötelessége is: a saját tökéletessége és az embertárs boldogsága. Horváth Margit teljesítette e két elvárást. Éjszakákba nyúlóan dolgozott. Az andragógia

oktatásának egyik hazai úttörője volt. Tudományos munkát végzett, publikált. Legjelentősebb kutatásában a népművelő-könyvtáros végzettségű hallgatók pályáújtját kísérte figyelemmel. Felsőoktatóként számtalan ismeretterjesztő előadást tartott, közéleti szerepek sokaságát látta el. A maga boldogságát a másokéban találta meg.

Igazán közel keveseket engedett magához. Szívét a *mindennek*, s a *mindenkinek* adta. Viszonzást nem várt, még a köszönő szavakat is háritotta. Munkáját mégis elismerték. Átvehette a Munka Érdemrend arany fokozatát. Részesült a Szombathely Kultúrájáért Életmű-díjban, a Berzsenyi Dániel Főiskolától Aranygyűrűt kapott. Tulajdonosa a Novák József-díjnak, a Durkó Mátyás-émlékéremnek, a Közösségi Kultúráért elismerésnek.

Korán megérkezett a maga egész életén át tartó életkorába: fizikailag, lelkileg és gondolkodásában örökifjú maradt.

Nemcsak oktatott, képzett, de nevelt is, tette ezt élete minden színterében. Személyre szabott, bölcs tanácsokkal látta el a környezetében élőket.

Nyugdíjas éveiben a feledhetetlen dr. Kiss Gyuláról elnevezett közösségben érezte a legjobban magát, az egykori munkatársak, a nyugdíjassá érlelődő tanítványok

s a jelen példamutató népművelői, könyvtárosai körében. Az övéi között hányta-vetette meg a világ dolgait.

Az elmúlásra gondoló Reményik Sándor így sóhajt fel: *„Szeretnék mindent, mindent magammal vinni, / És mindent itt hagyni!”*

A tanárnő nem akart magával vinni semmit, minden tudáskincsét szétosztotta. Elajándékozott élet az övé.

Nem gyűjtött veszendő tárgyakat, vagyont, sokkal inkább kíváncsiságát oltó élményeket. Szenvedélyes utazó volt. A megismerés, a szabadság vágya, az újdonság keresése ösztönözte. Járt az európai szárazföld legnyugatibb pontján, a Szikla-foknál, ott ahol *„Vége a földnek és kezdődik a tenger / és ahol dobog a hit és a kaland lelke, / amely segítette a portugál karavelket, hogy egy új világot adjanak a réginek.”* (Luis de Camões)

Van egy láthatatlan album a szívünkben, legkedveltebb, legtiszteltebb tanáraink arcával. Tegyük virágot e könyvbe Horváth Margit nevével. Korszakot átívelő és jelző a munkássága. Olvassunk bele, ha életerőt akarunk meríteni, vagy ha csak jó szívvel emlékezni szeretnénk rá.

HORVÁTH MARGIT (1930-2019) főiskolai tanár, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola egykori főigazgató-helyettese Szombathelyen született 1930. május 31-én. Tanári hivatását a Pécsi Pedagógiai Főiskola Pszichológia Tanszékén kezdte tanársegédként, majd 1955-ben Kőszegre került a középfokú tanítóképző intézetbe, ahol egy év múlva már igazgatóhelyettesnek nevezték ki. Tevékeny szerepe volt abban, hogy a képző Szombathelyre költözött és felsőfokúvá vált. Falai között 1962-ben indult el az országban elsőként a rövidesen modellé váló népművelő-könyvtár szakos képzés. Évtizedeken át volt az intézmény főigazgató-helyettese. Az andragógia tudományának első közötti oktatója, kutatója, népszerűsítője. Rendszeresen publikált. Legjelentősebb munkájában a népművelő-könyvtáros szakon végzett hallgatók életútját kísérte figyelemmel, hivatásuk elismertetését szolgálta. Tudományos és szakmai bizottságokban munkálkodott, többek között az MTA Andragógiai Albizottságában. Példaadó értelmiségiként közéleti szerepek sokaságát látta el, felsőoktatóként tudományos ismeretterjesztést végzett. Munkáját számos kiténtetéssel ismerték el, ezek közül a legjelentősebb a Munka Érdemrend arany fokozata és a Szombathely Kultúrájáért Életmű-díj.

DR. CSIDER SÁNDOR ny. főiskolai docens, egykori tanítvány, majd kolléga közel negyven évet tanított a Berzsenyi Dániel Főiskolán, majd a Savaria Egyetemi Központban, abban az intézményben, ahol egykor népművelő-könyvtáros diplomát szerzett. Közművelődési szakembereket képzett, hivatástudatuk erősítését szolgálta. Legkedvesebb tanított tárgyai a közösségfejlesztés, az ünnepelmélet és a drámapedagógia voltak. Hallgatóival bejárta a régiót, közösségfejlesztő programokat szervezett, újszerű ünnepeket rendezett. Maga szinte megszámlálhatatlan előadást tartott az intézményén kívül is. Nyugdíjas éveiben elsősorban a szépírással foglalkozik. Gyakorta találkozik olvasóival. A gyerekeknek játékos-verses foglalkozásokat vezet, a felnőttekkel a szeretetről és a boldogságról beszélget – költeményei kapcsán.